

Izhaja trikrat na teden v šestih izdanjih, in sicer: vsak torek, četrtek in soboto, jutranje izdaje opoldne, večerno izdaje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izrednimi prilogi ter s „Kazipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 13 K 20 h, ali gld. 6:60
pol leta 6 „ 60 „ 3:30
četrť leta 3 „ 40 „ 1:20

Posredne številke stanejo 10 vin.
Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 11 v Gorici v „Goriški Tiskarni“. A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vseh petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gld. 1:60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz — Solaki ulici in Jellersitz v Nunki ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

SOČA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. popoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 11.
Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.
Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu.

Oglasi in poslanice
se računajo po petih vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta: Večkrat po pogodbi. — Večje širke po prostoru.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorice.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen „Soče“ in „Primorca“ še „Slovensko knjižnico“, katere izhaja mesečno v snopiščih obsežnih 5 do 6 pol ter stane vsakega 1 gld. 80 kr. — Oglasi v „Slov. knjižnici“ se računajo po 20 kr. petih vrstah.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Bog in narod!

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Leto 1902.

je pred nami in „Soča“ nastopi v njem s prihodnjo številko svoj — XXXII., reci: dva in trideseti tečaj.

Danes končujemo leto 1901. je prineslo goriškim Slovencem neizmerno veliko razburjajočega, nebrzdanega boja; strankarska strast gospodstva-željnih, brezvestnih življenj črne brezdomovinske vojske je prekipevala kakor besneč hudournik čez rodovitna polja ter izpodjedala stebre našemu narodnemu biti ali ne biti: omiko, svobodo, napredek! — Pod praporom „Vse za vero, dom, cesarja!“ je zdijala ta vojska na naši slovenski zemlji ter mesarila svoje brate, razjedala in morila jim duševne sile z grozoto pekla in hudičevih krempljev, dobro vedoč, da ljudstvo, ki ob vsakem koraku trepeti pred vicami in peklenškimi mukami, se da voditi na vrvice kakor mlado otroče ter da od sebe sleherni groh v nikoli sito žrelo, odvrže tudi svojo voljo ter se brez pridržka podvrže gospodstvu tistih življenj, ki si prilastujejo neomejeno vladno nad vsemi stanov, nad vsemi narodi, nad celim svetom, dasi je dejal Učenik: „Moje kraljestvo ni od tega sveta.“

Naš nepozabni Lavrič se je bojeval pod praporom: „Vse za omiko, svobodo, napredek!“ Pred dobrimi 30. leti je zadonel ta bojni klic iz njegovega plemenitega grla! Imel je sobojnikov! — Zanj par let pa smo videvali i stare Lavričeve vojake v besnih četah črne vojske, ki preklinjajo Lavričev spomin ter ob vsaki priliki profanujejo vslik: „Vse za vero, dom, cesarja!“ — geslo, ki se ni še nikdar tolikokrat pregrešno imenovalo in zlorabilo. — In zakaj? Črna internacijonala je najstrašnejša morilka — značajev. Po eni strani nevednost, neumnost, slepota, po drugi pa korupcija, breznačajnost, brezdomovinstvo, koristolovstvo, to vse se tlači skupaj pod plaščem krščanske morale in Kristovega učenja v mogočno mōro, ki hoče zadušiti sleherni prosteti pojav človeške duše, svobodomiselnejega gibanja in modernega razvoja naroda na realni podlagi izkušnje, znanstva in vede. — Da, celó najčistejšo vedo 20. stoletja hočejo ukleniti v okove, katere so postavili srednjeveški lenuhi latinske pasme, ki so imeli o človeštvu in njegovih nalogah edino ta pojem, da ga je ljubi Bog poslal na ta svet, da bo služilo njihovi požrešnosti, gospodstvaželjnosti in njihovi nebrzdani volji.

„Soča“ izpolnjuje težavno nalogo, da se bori proti toliki nevarnosti, ki grozi našemu narodnemu napredku na lestvici svetovne kulture. Trd je ta boj, ali neobhodno potreben. Zato pojdemo po začetni poti dalje i v novem letu, vedno naprej in naprej do končne zmage! Naše delo je le neznatna mrvica tistega svetovnega gibanja, ki se hoče otresti ne mōre, katera tlači človeštvo že tisočletja, hoče pregnati vse predsodke ter na podlagi pozitivnega znanja in izkustva osrečiti vse narode ter jih privedi do urejenega duševnega življenja brez neprestanega strašila v obliki pekla in hudiča. — Otroke krotijo z „bau-baumom“, s škramtom ali parkeljnom, ko odrastejo, pa

pridejo s hudičem nad nje, in ta jih ne pusti več iz krempljev. Ljubezen do bližnjega, ljubezen do Najvišjega bitja, strpljivost med sosedi, stanov, narodi se naravnost natira, ker i odrasle otroke treba držati v krempljih duševne in materialne odvisnosti s pomočjo nasilstva na najdražji zaklad, položen v srce človeško — prсто voljo.

Do te proste volje, svobode pridejo le po omiki, po omiki in svobodi pa do napredka, kakor je že pred 30 leti oznanoval ljudstvu naš Lavrič. — In „Soča“, njegova hčerka, hoče z vso gorečnostjo nadaljevati delo svojega prvega učitelja in očeta, hoče voditi vse delovanje po njegovem zlatem geslu:

Vse za omiko, svobodo in napredek.

Kdor čuti v sebi dovolj neodvisnosti, dovolj poguma, da se pridruži Lavričevim učencem, naj se nas oklene ter hodi z nami zvesto i po trnju i po gladkih cestah, s trdnim prepričanjem v sru, da tako neizmerno napredujoči človeški duh se ne bo dal več kovati v bedaste sponne srednjeveške teme ter da v 20. stoletju požene brezvestne tlačitelje iz svetišč, kamor pridejo pravi apostoli miru in ljubezni, učitelji strpljivosti in humanitete.

In to prepričanje lahko v toliki meri pomnoži naše vrste, da i mi Slovenci z velikim vspehom pripomoremo k zmagi onega svetovnega odpora zastarelim naukom in pohlepnosti gospodstvaželjnih kast. V tej zmagi je tudi rešitev vseh sporov, ki danes tako strašno razburjajo naše ljudstvo ter ga ovirajo v duševnem in gmotnem napredku.

Oblika dosedanjega boja med strankama na Goriškem ne zasluži pohvale. Ne moremo pa obljubovati, da bo „Soča“ zanaprej sladka kakor med, obzirna in ljubezniva, ako bo imela opravila s tako strupeno jato razljučenih kač, ki grizejo na levo in desno. Kakor kdo v gozd trobi, tako mu iz njega odmeva, pravi star pregovor. — Želeti bi vsekakor bilo, da bi zadobil boj vsaj dozdevno bolj stvarno obliko. Naša krivda ne bo, ako so ta želja ne vresničili.

Oboroženi z jasnim programom narodno-napredne stranke pojdemo nogumno na vstrajno delo v letu 1902. — Somišljeniki! Vi za nami, mi z Vami, roko v roki, ramo ob rami bodimo nevstrašna vojska, Lavričeva naslednica, ki postavi na oltar svojega prepričanja i vse najdražje, kar ima na svetu, saj brez žrtve ni zmage, ni napredka. „V mislih domovina, v sru smelost, v dlani sila!“ je krasno geslo vseslovanskega Sokolstva! Držimo ga visoko — in zmaga bo naša!

Veselo novo leto!

Klerikalni škandal v dež. zboru.

Ernest Klavžar je bil izvoljen v deželni zbor pod najostudnejšim terorizmom politikujočih nunccev. Njega so kandidovali pod zastavo: „Vse za vero, dom, cesarja!“ — zanj so stopali v boj vsi nunci z vsemi svetniki in hudiči na uzdi, deleči vica, pekeli in nebesa med volilce, dajajoči odpustke in „papežev zegen“. Takega škandala Slovenci na Goriškem še nismo doživeli!

In izvolili so Ernesta Klavžarja, o katerem smo mi ves čas trdili, da ne bo potrjen, ker v deželnem zboru je sicer dovolj prostora za „narodne trote“, za kvintale prazne in neporabne mase, ali ne za defraudante in sleparje. Zgodilo se je tako, kakor smo mi napovedali: Deželni zbor je izključil Čaheja iz svoje srede, ki te časti ni vreden, ker je njegovo osebno postenje grdo omadeževano z grehi, ki so tako veliki, da je najbolje zanj . . . da se skrije za vselej pred jasno svitlobo božjega solnca.

Od 18 navzočih poslancev jih je glasovalo 15 proti potrditvi in za izključenje. To je pač tako strašna obsodba, da hujše ni doživela še nikdar kaka stranka na našem jugu. — Moralna vrednost stranke se kaže pač ob takih prilikah, ko se pošiljajo zastopniki naroda v deželni ali državni zbor. In klerikalna stranka je izvolila Čaheja, ki je kot človek tako nizko padal, da ima za večno vžgan na čelu pečat — sleparja in defraudanta, torej znake najgršega zločinstva.

Zagovornik mu je bil c. kr. profesor Janez Berbuč, naš stari znanec. Nekdaj je bil znan vsaj pod nazivom „lepi profesor“, kajti drugega posebno dobrega svojstva niso videvali na njem. Domisljije pa je imel vedno poln svoj kvintalski koš. — In s tako domisljivostjo dobrega zagovornika slabe stvari je nastopil v obrambo prijatelja Čaheja. Z bombastičnim naglaševanjem je mlet prazne fraze in trditve, da se je poslušalec mož kar smilil, kako slabo se priporoča za težavno službo deželnega odbornika. — „Obrekovati in denuncirati je lahko!“ — je dejal, „ali treba je tudi — dokazati!“

Da ne ostanemo dolžni vsaj nekoliko dokaza nasproti javnosti, naj podamo poročilo o tej žalostni seji deželnega zbora goriškega.

Jeden dokaz bi bil prof. Berbuč lahko čital v protestu volilcev iz goriške okolice. Ta protest se glasi tako-le:

Veselavni deželni odbor!

Ko je bil predsednik cestnemu odboru goriške okolice pokojni deželni glavar Franc grof Coronini, bil mu je desna roka t. j. tajnik, ki se je pečal tudi z vsemi denarnimi manipulacijami, vpokojeni deželni asistent, zdaj novoizvoljeni poslanec za tolminske kmetske občine, Ernest Klavžar.

Ko je Fran grof Coronini odstopil in prišel na njegovo mesto baron Taccó ter kmalu na to pokojni Matija Doljak v Solkanu, so se pokazali v denarnem poslovanju velikanski neredi, t. j. primankljaj za primankljajem, ki so šli vsi na rovaš Ernesta Klavžarja. Bivši deželni računar Jeglič je prevzel nelahko nalogo, da bi spravil račune in blagajno v red. On je dognal končni primankljaj 2523 gl. 12 kr.

Ernest Klavžar je teklen v Solkan k svojemu prijatelju in takratnemu predsedniku cestnega odbora Matiji Doljaku ter v lastno-ročno pisani izjavi dd. o Solkan 12./VIII. 74. pripoznal primankljaj 2523 gl. 12 kr. in se obvezal, odplačati po 20 gld. na mesec, dokler ne poplača vsega zneska.

Deželni odbor je z odiškom od 24./VIII. 74. st. 3253 naložil deželni blagajni, naj odteguje Ernestu Klavžarju od mesečne plače po 20 gld. ter jih izplačuje proti uradni pobotnici naravnost cestnemu odboru za goriško okolico. Ta odlok je podpisal bivši deželni glavar Franc grof Coronini.

Toda Ernest Klavžar ni držal lastno-ročno izdane obveze, in odlok deželnega odbora je izgubil svojo veljavo, ker je Ernest Klavžar bil moralno prisiljen odpovedati se službi asistenta, ter je postal le navaden dijurnist; kajti med tem časom je prišla na

dan nova „nerednost“ v denarni manipulaciji celo v deželnem uradu. Okrajno glavarstvo v Tolminu je bilo poslalo po nakaznici večji znesok, a Ernest Klavžar je nakaznico podpisal, denar sprejel, si ga pridržal in nikamor vknjižil. Ali in koliko je Ernest Klavžar ta znesek povrnil, nam ni znano; sledila pa je odložitve službe asistenta.

Cestni odbor za goriško okolico je izkazoval 12 let oni primankljaj v svojih računih. Iz ozira na Klavžarjevo družino cestni odbor ni storil sodnih korakov in je šel v svoji obzirnosti in popustljivosti tako daleč, da je končno ta primankljaj črtal iz računov kot neiztirljivo tirjatev.

Ernest Klavžar pa je po nedolgem času postal zopet deželni asistent z vsemi pravicami, prejel je v redu svojo plačo in končno dobil lepo penzijo 2900 K, ne da bi se bil spomnil svoje obveze v rečni izjavi, in ne da bi bil deželni odbor izdal prej označenemu nov odlok, da bi se tako vžgan polagoma poravnala škoda, katero je bil napravil davkoplačevalcem celega goriškega sodnega okraja.

Cestni odbor ni imel nikake pravice izbrisavati tako veliko tirjatev na korist Ernesta Klavžarja; marveč bi bil moral poprej storiti vse možne korake, da pride do plačila.

Podpisani davkoplačevalci zategadelj protestujejo proti nepravdnemu izbrisu onega dolga in prosijo:

Veselavni deželni odbor naj blagovoli preskrbeti, da se napravijo v tem oziru točni računi z obrestmi vred, ter poskrbi, da Ernest Klavžar plača cestnemu odboru ves dolg. Njegova penzija je danes tako visoka, da to lahko stori in se ga lahko prisili tudi sodnim potom, da odplačuje 1300 K na leto. Davkoplačevalci nimamo nikakega razloga, da bi trpeli škodo nasproti možu, kateremu se le na penziji lahko zapleni 1300 K na leto. Dalje prosimo veselavni deželni odbor, da predloži ta naš protest tudi visokemu deželnemu zboru, ki naj ob verifikaciji deželnega poslanca Ernesta Klavžarja prevdari, ali je mož po taki preteklosti v deželni hiši res sposoben in vreden, da zastopa naše ljudstvo s visokem deželnem zboru.

* *

Poročilo o izvolitvi E. Klavžarja je prečital deželni tajnik. — Kakor je Klavžar sam sedel v klopi pri maši, tako tudi ni hotel noben odbornik in poslanec prevzeti poročila o njegovi izvolitvi. — Poročilo omenja, s kolikimi glasovi je bil izvoljen in da so podane proti tej izvolitvi različne pritožbe. Ne predlaga ničesa, marveč prepusta razsodbo zbornici sami. — Na to se oglasi k besedi

gosp. dr. H. Tuma,

ki govori tako:

Težko mi je govoriti o tej stvari, ko vem, da je taknjena čast našega slovenskega ljudstva po tem, kar imam izreči, in te visoke zbornice. Ali, kedar se čuti, da je rana gnila, je dobro, da se nanjo pokaže in se pokaže tudi poguma, da se žrtvuje del bolnega uda, da se celo telo ohrani. Gg. poslanci, pred 40 leti, ko se je ta zbornica zbrala, zbirala je naša dežela svoje najboljše može, in ako danes deželni poslanec čita govore prvih dveh let, se divi na teh govori, ker vidi, da so te besede besede mož časti, postenja in znanja, ki so polni ljubezni do svojega naroda. Bilo je povsod po Avstriji in menda povsod po svetu, kjer se volijo deželni poslanci, prvo načelo, da je prvi pogoj za poslanca postenje, in se le drugi znanje in zmožnost. Imamo pred seboj volitev, ki je formalno več ali manj pravilna, ali so ugovori le taki, ki po svoji malenkosti ne prihajajo

jajo v poštev in bi ne povzročili drugega rezultata volitev, kakor ta, ki ga imamo pred seboj. Volitev v občini Trenta je neveljavna, ali ker daje Trenta le enega volilnega moža, ne bi pravilna volitev v tej občini povzročila drugega konečnega rezultata. Je pa druga okolščina, s katero se moramo baviti. Po mojem mnenju ni dovolj, da je volitev samo formalno pravilna; ampak je treba gledati, da je volitev pravi izraz volje ljudstva, in da se ni vplivalo na volitev tako, da se ji jemlje znak prostosti. In po mojem mnenju imamo tukaj opraviti s tako volitvijo, kjer se je ta okolščina pokazala. Volilci tolminski niso volili po svoji volji — toliko spoštovanja do našega slovenskega ljudstva imam se, da to trdim — defraudanta. § 98. našega kazenskega zakona pravi, da oni, ki od drugega izsilijo kako dejanje s pretnjo, da mu bo sicer skodoval na telesu, svobodi, časti in lasti, pregreši hudodelstvo izsiljevanja. Jaz pa mislim, da manjka tu še dodatek, da je tega kriv tudi oni, ki preti volilcu z dušnim pogubljenjem, ako ne bode volil z njim. V predloženem slučaju se je vplivalo na volilce s tem, da se je pretilo, da je njih duša v nevarnosti, in da jih čaka večno pogubljenje, ako bodo volili z naprednjaki; kajti le tako je mogoče, da je bil izvoljen tak mož. Višji cerkveni dostojanstvenik je o tej osebi o priliki slovesnosti zlate maše pred Najsvetejšim, ob zbrani inteligenci in pred množico ljudstva, pridigoval v tolminski cerkvi: „Mož, ki vsled nemarnosti ni mogel dovršiti srednjih sol, bi moral naposled priti vsled kaznjivega dejanja pod kriminal, lazi okoli vas in vas zapeljuje.“ Kot novinec v tolminskem okraju nisem poznal osebe, ki je bila tako opisana, ali višji sodni dostojanstvenik, sedaj na okrožni sodnji v Gorici, mi je na vprašanje odgovoril: da je to notorično, da je ta mož E. Klavžar. — Ako je torej ta mož tako znan v naši deželi, potem ni mogoče, da je naš volilec dal glas za takega moža, ako se ni njegov glas izsilil, ako se ga ni prisililo pod pretnjo večnega pogubljenja, da je svoj glas tako oddal. Je tukaj le en motiv, katerega navajam in nečem se spuščati dalje.

Drug pa je ta, da je ta zbornica dolžna, da varuje svojo čast, in da ne sprejme v svojo sredo vsakega, tudi če je še tako umazan. Ako o Ernestu Klavžarju govore naši spisi, da je kot deželni uradnik na tem mestu poneveril svoto denarja in istotako poneveril tudi drugim javnim fondom, potem mislim, da ne moremo verifikovati volitve takega človeka, ki ima ta madež na sebi. Nič ne dé to, kar izreka državno pravdnistvo. Državno pravdnistvo je državna administrativna oblast, ki ima največkrat svoje posebne tendence, se ravna po uplivih, ki prihajajo od zgoraj ter ima svoje posebne teoretične nazore, češ, da je hudodelstvo poneverjenja zastarano, da je svota po možnosti povrnjena, in da se za to hudodelcu nič ne more.

Ako bi bil jaz sam o tem slučaju vedel, ne bi bil o tem govoril; ali mož je zahteval, da se javno o tem govori. Zaradi tega je stvar javna, in danes ve vsak član te zbornice, zakaj se gre. Zbornica ima danes kreči, ali priznava čast in pravico sedeti med nami temu možu, ali ne.

Strinjal bi se z mnenjem državnega pravdnistva, da stvar nima nikakega pomena več, ako ni mož tudi pozneje kot uradnik vrsto let služil denar na način, ki ni časten. Gospodje, kot deželni odbornik sem imel leto za letom priliko videti, da so stranke prihajale k meni in rekle: „Kako pridemo do svojega denarja? Naročili smo delo Klavžarju, a on je delo in plačilo sprejel, dela pa ni izvršil.“ Črta je zastarano hudodelstvo poneverjenja iz davnih let s tem, če tudi bi domnevno bila škoda plačana, vendar se mož ni obnašal v poznejših letih tako, da bi pokazal, da je pošten. Nemški zakon pozna prestopke zakonitnega pisarstva in ga imenuje nečasten prestopok, s katerim so zvezane iste posledice, kakor s poneverjenjem. Četudi nimamo takega zakona, vendar čutimo vsi, da je stvar nečastna, in da tak mož ne zasluži spoštovanja svojega bližnjega. Vsekako pa, četudi nimamo tega kazenskega določila, imamo obrtno oblast, ki žal do danes ni nič storila proti temu. Ujika se mnogokrat kakemu čevljarju ali peku prepovedati obrt, ako le kolikaj prekorači mejo iste; ako pa kak javni uradnik opravlja zakonito pisarstvo, potem molči, čeravno ga je morala kazniti radi obrtnega prestopka.

Gospodje, vse to so momenti, ki nam nalagajo, da o tem govorimo, in sicer impe-

rativno nalagajo, ker je mož stvar spravil sam v javnost. Nikdo mu navedenih dejanj ni očitil, ali on je hotel, da se o tem govori, in torej izreče, ali je vreden, da postane zastopnik ljudstva v tej visoki zbornici, ali ne. Ko sem bil pred 6 leti izvoljen v deželni zbor, nisem se smatral kot enega najboljših našega ljudstva, ali nekaj sem čutil v sebi: če se me kliče na to mesto, se me vsaj zato, ker se me ima za poštenega človeka. Tudi danes mislim tako in trdim, da je poštenje prvi pogoj za poslanca. Gospodje, poučite me, da to ni res!

Iz teh razlogov predlagam, da se izvolitev Ernesta Klavžarja ne verifikuje. Ponavljem razlog, da se je volitev vrtila pod pritiskom take sile, kateremu naše pošteno gorsko ljudstvo ne more odoleti, pod vplivom duhovstva, ki je vplivalo na vest in verski čut našega ljudstva, da je volilo tega moža. Predlagam torej, da se volitev Ernesta Klavžarja ne overi. Nimam pa nič proti temu, da se potrdi izvolitev dr. Antona Gregorčiča. (Konec pride.)

DOPISI.

V Gorici, 30. decembra. — Ernest Klavžar si dovoljuje v „Gorici“ podtikati mi kot deželnemu odborniku stvari, katere so potrebne pojasnila, ne zaradi njega t. j. osebe, katera ne zasluži nikakega odgovora, marveč zaradi naše javnosti in stvari same. Dolžnost deželnega odbornika je, da daje vsaki stranki pojasnila in svete, ki se v deželnozbornskih zadevah nanj obrnejo. Ako sem dal svet bivšemu županu g. Ignaciju Tancetu, sem to storil, ker je bila to moja dolžnost, in ako sem dal svet v zadevi novemu županstvu, če se ne motim, po g. Ivanu Caharija, potem sem zopet izpolnjeval le svojo dolžnost. Prepovedano je odvetniku ali osebi, ki dela za denar, da svetuje tudi nasprotni stranki potem, ko je že eno stranko proti plačilu prevzel. Nasprotno pa je dolžnost sodnika in vsakega uradnika, da vsako stranko pouči, kaj ima storiti. Ernest Klavžar, ki je proti postavi služil denar s sestavljanjem različnih vlog in dejanjem svetov, bi le še neposteneje ravnal, ako bi prevzel eno stranko proti plačilu, potem pa tudi drugi stranki dajal svete. Če je Ernest Klavžar imel kolikaj poštenja, moral je odkloniti drugo stranko potem, ko je že prvo stranko proti plačilu prevzel. Kolikor se tiče pravnih stvari župana g. Ignacija Tanceta proti občini, moram dati kot odvetnik sledeče pojasnilo: Zadeve g. Ignacija Tanceta nisem hotel sprejeti, ker po mojem prepričanju nisem mogel njegovega stališča zagovarjati. Storil sem torej le svojo dolžnost, ako nisem pravde prevzel, katero sem jaz imel kot deloma negotovo. Ako sem mu nasvetoval, naj se obrne na mojega sodnega odvetnika dr. Treo-ta, sem izrečno g. Tancetu povedal, da je isti nasprotnega mnenja. Sicer pa sem mu to povedal tako, da je g. Ignacij Tance moral videti, da mu je ljubše, da se naše skupne pisarne ne postreže. To je g. Ignacij Tance razumel in si je poiskal drugega odvetnika. Gledé razsodbe, katero je g. Ignacij Tance dosegel in mu je ugodna, pa je moje stališče to, da se je sodišče utegnilo pač motiti v pravnem naziranju. Zakotno pisarstvo je po zakonu prepovedano in vsled tega tudi neiztirljiv dotični zaslužek. Ako si je Ernest Klavžar zaračunal 160 gl. po mojem prepričanju za neznatno delo, potem ni bil ta znesek iztirljiv tudi iz drugega razloga, ker plačano delo se ne sme ceniti le po izgubi časa, marveč po času, katerega bi rabil večak, da bi izvršil dotično delo. Za večkega človeka naprava zadruga in sestava pravil ni zvezana z nikakim posebnim trudom, in ogromni troški, ki so se v to svrhu nakopili, so popolnoma neopravičeni. Ako bi se bila občina obrnila na me kot deželnega odbornika, bi jej bil pač izvršil brezplačno dotično delo, in če si bi bil to delo zaračunal kot odvetnik, bi zaračunal največ 50 K. Zakaj je sodišče prisodilo oni ogromni znesek, to je meni nejasno in nezazumljivo, in ker sem ravno taknjeno stališče zavzemal, sem dal g. Tancetu dotične svete. Sicer pa se enkrat ponavljam, da tega pojasnila ne dajem Ernestu Klavžarju, ki ne zasluži nikakih ozirov, marveč dajem ga javnosti kot deželni odbornik. Dr. H. T.

Bovec, dné 28. decembra 1901. — (Dodatek k zadnjemu dopisu.) — Vendar bodimo pravični! Vzemimo tega bovškega kaplana, o katerem smo zadnjič pisali, kakor je v resnici. Kakor vsa njegova zu-

nanjost kaže, je začetnik, neizkušen in vse drugo, kar moramo kot pravični upoštevati. Ali si upa ta kaplan proti tukajšnjemu prebivalstvu, katerega večina je v naprednem taboru, da je iz lastne inicijative, iz lastnega srda, tako nastopil? Na to moramo z vso gotovostjo reči — da ne.

Sam sprevidi, da je kot tak zelo neznan osebica, da bi se upal s takim ognjem tako nastopati. Tudi ve, da že vsaka šepava mezza ne more breati napredne stranke in njenih somisljenikov. Z gotovostjo smemo trditi, da je bil ta napad zoper njegovo voljo, da je prišel to udrihanje zelo težko in bi ga najraje ne pričel. Tudi ako podpiran od nekterih kolegov, tudi ako bi hotel posnemati njih zgled, ve, da je še premlad, še prebojazljiv, nezrel za take nastope. Vdali se je moral višjim migljajem ali celo — po veljem. To je prišlo od zgoraj. Nekdo je moral vendar Bovčanom povedati, da klerikali nikakor ne marajo in ne marajo za narodno-napredno stranko in vsa njih društva. In za tega „Sündenbock-a“, izvršitelja te misije, so izvolili bovškega kaplana. Zato ne obdolžujemo vse grobostij, katere so se razsule na napredne liste in Bovčane, le neznanega kaplana, ampak obsojamo tudi vse one generale, kateri so ga k temu zapeljali.

Iz Lokavca. — (Na puhlo bahati dopis v „Gorici“ z dne 21./12. 1901. nekoliko odgovora.)

Tako bahato mogočnega dopisa človek ne čita vsaki dan. Visoko je zlezel ta lokavski župan. Domisluje si v svojih bolnih možganih, da živi v srednjem veku, v svesti si, da tiči v njem kos grofiča s plavo krvjo, ker iz celega dopisa se čita, da se le pri njem začne človek, a kar se njemu zdi nižjega, to šteje med nižja bitja, katera sme v svoji mogočni bahatosti svojevoljno mrcvariti. Zapomnite si pregovor: „Napuh gre pred padcem“. Žalostno pa je, da ta človek uporablja zaupnosti, katere se tičejo strogo našega notranjega življenja. A klin s klinom!

Človek Vašega kalibra govori o mojej duševnej revščini! Smešno! Pridrasi ste do 4. razreda, a vsled kljuk morali ste obesiti solo na klin in hajdi past krave. Nasprotno sem vendar napravil svoje izpite in imam spričevala, katera so mi izdale izpraševalne komisije, koje ne kažejo mojega duševnega uboštva. Presiren pravi: „Le čevlje sodi naj kopitar!“

Ali ste res tak, da si domisljujete, da mi imponira Vaše bogastvo, ako ga je kaj. Bodite uverjeni, da vsi Vaši tisočaki z vsemi pritliklinami, Vaša županska čast in še pseudogrofovski naslov ne napravijo name nobenega utisa in so mi deveta briga. Zahvalite Boga, ako ste imeli v kupčiji srečo, drugače bil bi navaden lokavski mož, kateremu bi vsa Vaša duševna bogatija ne prisluzila niti vinarja.

Sin sem posestnika, kateri plačuje dvakrat toliko zemljiškega davka nego Vi, torej sem i jaz posreden, pa tudi neposreden davkoplačevalec. Vsled tega ni mi bilo neobhodno potrebno iti „s trebuchom za kruhom“, katero geslo pa tudi Vi pridno uporabljate v kupčiji. Ostudna pa je pisava in očitjanje, da sem Vam delal škodo in nadlego v Vašej hiši. Cele popoldneve in dneve prečepeli ste v mojem stanovanju. Morda v dobiček? Kdo je plačeval dovožnjo čokov in kar je Vaša hiša rabila v času Vaše odsotnosti, to prasajte Svoje uslužbence? Saj pravi pregovor: Roka roko umije. Da ne potrebujem Vaših darov, to Vam je znano, ker imam doma, kar potrebujem. Za mogočo škodo pa pošljite račun, katerega poravnam. Žalostno je, ako mora človek rabiti tako orožje. Sedaj zanikate prijateljstvo med nama? Dobro. Torej ste bil hinavec, kateri je imel dva obraza. O vetru, kateri piha v Lokavcu proti meni, mi ni nič znano, in se ga sploh ne bojim.

Ali morete biti tak butec, misleč, da se mi hlače tresejo pred Vami in Vašimi trabanti? Nikdar se nisem nikogar bal in tudi sedaj, ko me ne krije več Vaš mogočni hrbet, je moje telo prosto in sem Vam na razpolago. Moja vest mi ne očitá ničesar.

Ako trdite, da sem strastno agitiral pri volitvi, ste lažnik, kar Vam lahko sodnijsko dokažem; tožite me!

Namigovanju posledic tepeža v soli moram pritrditi. Sodi naj javnost! Učenec, kateri je tepel druge šolske otroke v cerkvi ter kradel po štacunah tobak, katerega sem mu vzel, bil je na ta način kaznovan. Vsled tega je bila uložena ovadba pri sodnji v Ajdovščinu, a bil sem pri isti obtožbi oproščen. Na priziv na okrožno sodišče v Gorico, ka-

tere obravnave se nisem udeležil, sem bil obsojen. To je fakt. Konstatirati pa moram, da od tega časa deček ni več kradel, vsaj toliko časa, dokler je hodil v šolo. Po mojem mnenju storil sem dečku dobroto, vkljub temu, da sem bil kaznovan. Ta novica Vas je toliko mikala, da ste jo spravili v javnost, sedaj jo imate. Priznati pa Vam moram, da ste prijazen šolski ogleda, kateri pomaga vzgojevati šolsko mladež. Za moj „greh“ zadostil sem zakonu. Vprašam Vas pa, ali ste zadostili Vi zakonu, ko ste „Kaučko“ udarili s palico in vrgli starega moža iz hiše, da je preletel v drugi zid brez pot? Ne glejte smeti v mojem očesu, a bruna v svojem ne opazite.

Veseli me, da tebi duševnemu revčku vendar prisojate sposobnost „vidiranja“ dopisov. Reči moram, da niso bili slabo pisani, akoravno se z vsebino ne strinjam. A kolikor poznam jaz Vaše znanje pismenega slovenskega jezika, moram reči, da pisave istega ne poznate. V svesti pa si bodite, da sem imel jaz pri tistih dopisih ravno toliko delovanja in vidiranja kolikor Vi.

Zahtevati ne morete od mene, da zlasam uredništvo „Soče“, ako sprejema dopise proti Vašej osebi, ker pri vsem intimnem znanju, kakor pravite, in pri vsej prošnji me noče ubogati. Krivda je najbrže pri uredništvu „Gorice“, katera je prva priobčila dopis iz Lokavca. Jaz sodim, ko bi tega ne bilo, bi „Soča“ istotako molčala. Gotovosti pa nimam, ker me sploh ne briga.

Cenjeni čitatelji pa naj mi oprostijo, da sem rabil pri tem odgovoru ravno isto grdo orožje kakor župan Lokavski, a prisiljen sem bil.

Le to si še dovolim pripomniti, da sem pripravljen temu županu odgovarjati, kadar in kakor hoče. Torej do svidenja contin de Lokavec!

Lokavec, 24. decembra 1901.

Jan. A. Tomažič, l. r., nadučitelj.

Vipavsko, dné 29. dec. (Vidmarju za novo leto!) — Oče Vidmar v Lokavcu so sloveč možak. Te dni so izvolili svoje plemenito ime podpisati pod dolgo klobasarijo v „Gorici“, katero je najbrže komodnemu domisljavec spisal Cahej. Cahej pozna ljudi in se že tudi iz tona v dopisu vidi, da pristojno zdolej častno ime „Jožef Vidmar“. Jožef Vidmar se korenito zavedajo svoje „časti“, svojega upliva in božje vse-mogočnosti, zato pa nas navadne pozemeljske črve gledajo nevoljno doli s svojih jasnih visav. Kedo bi se mogel še približati ali se primerjati z veličanstvom, z Njhi visokostjo Jožefom Vidmarjem, vladarjem Lokavskim? Kedo, pravim, bi bil tako drzen smrtnik? Ni li še znano vsemu svetu, da kamor se prikažejo ta ljubljene bogov in se bolj „boginj“ s svojo svilostjo, omamijo in premagajo vse, prav kakor zatemne prijazne zvezdice ob solčnem izidu! Kako torej vnebovpijoče je bilo ondan, ko se je ondotni učitelj, učitelj pravim! hotel opravičiti in se v svoji napuhjenosti „zaletel“ v svitlo vlado jasnega Jožefa Vidmarja l. — Jasno so izvolili dokazati, kako cenijo oni svoje podložnike, svoje nemirne črve in kako se ne upajo ponizati s svojo svetovno slavo in častjo doli do nas vsakdanjcev, kamoli do s trebuchom za kruhom v Njih kraljestvo privandranega „solmojstra“!...

Kakor znano, smejo oče Vidmar po posebni božji milosti brez orožnega lista nositi več cm dolge nohte, kar služi vladarju gotovo v povzdigo avtoritete. Zato se pa ne boje nikogar in ničesar in zato tudi ne končajo svojih dopisov, rekriminacij, odklokov itd. n. pr. z „Bog dobro plačuje, hudo kaznuje“ in podobnimi izreki, kakor to dela pobožni Klavžar; saj se mora človek že, ko nohte zagleda, stresti po vsem životu in občutiti nenavadno spoštovanje in blaženost. — O tej nebeski slavi, časti in moči vedo tudi „boginje“ mnogo zalih skrivnosti... Pozor, vi smrtniki!

Brje, 28. decembra 1901. — Družina Ivana Furlana, p. d. Jakopičeva, je pretekli teden izročila materi zemljici svojo mlado Marijo. Mlada deklina je v cvetu in najlepšem življenju — v sanjajočih mladostnih dneh zapustila to varavo solzno dolino. — Vsi domačini smo, ko smo zvedeli za nenadno smrt vsem priljubljene zorne mladenke, kar osupnili. „Pred smrtjo ne obvarje koža gladka, od nje nas ne odkupijo kupi zlata...“ poje naš kraljevski pesnik, in res naša tako živa, nenavadno delavna in pridna ter telesno prav lepa in razvita v dobi 19 let se nahajajoča Marija se je preselila v boljši svet večnosti! — Kako je bila pokojnica v časih, je poka-

zal pogreb, katerega se je poleg sorodnikov in bližnjikov udeležila zlasti odrasla mladina obojega spola skoro v polnem številu iz cele občine. Bodi ji zemljica lahka, družini pa naše sožalje!

Že več let imamo v Brjah bralno društvo, katero je ob raznih prilikah dokazalo, da tudi živi in da je tudi res življenja vredno. Društvo je mnogo storilo za probujo in napredek med domačini in priredilo tudi več veselice, o katerih vspehu vedo i oddaljenejši naši prijatelji in somisljeniki sosednih krajev in občin.

Da se v resnici za naše društvo domačini vrlo zanimajo, so pokazali jasno dne 21. t. m. pri obnem zboru, katerega so se nenavadno obilno udeležili. Volitev odbora je bila dolga in nenavadno živahna. Zlasti je mladina hotela imeti v njem svoje zastopnike. In res je bil predsednikom izvoljen vrl domač kmečki mladenič Ivan Cink. Izmed odbornikov je za denarničarja izbran naš skrbni podžupan Mrevlje in za tajnika Makovec; podpredsednik je Franc Pečenko, posestnik.

Med raznimi predlogi in nasveti se je sprejelo tudi, da se scitani časniki pošljejo drugi dan po prejemu po raznih domačih vaseh in hišah tudi med neude, da jih citajo. Društvo hoče s tem ne samo udom ampak vsem služiti.

Ako uvažujemo vnetost udov in osobito odbora, smo lahko veseli, in vemo, da se bo društvo razvijalo, česar je tudi najbolj želeli.

Domače in razne novice.

Vabilo na naročbo. — Opozarja vse dosedanje gg. naročnike, prijatelje in somisljenike na prvi današnji članek, vabimo jih, da ostanejo „Soči“ zvesti podporniki ter jo širijo v vsako hišo, kjer lahko ugreše 6 gld. 60 kr. naročnine za celo leto. Kjer sami ne morejo naročiti, naj se združijo po dve hiši ali tri, a kjer niti to ni mogoče, naj si naroče vsaj „Primorec“, ki je tednik in stane le 1 gld. 60 kr.

Prosimo pa bolj točnega plačevanja. Vedno ista pesem! Dolžnikov je veliko preveč! Prosimo, da uredijo svoje račune!

Silvestrovo. — Drevi bo torej zopet prijetna domača zabava v salonu „pri Jeleni“. Naše mlado a že sloveče „Pevsko in glasbeno društvo“ dokaže tudi danes, kaj zna in zamore in — koliko simpatij živi v našem mestu. Društvo si je pridobilo najboljši glas celo med Nemci in Lahi, ki sicer neradi kaj hvalijo, kar je slovensko. — Poleg petja in salonskega orkestra bo tudi govor in bogato srečkanje. — Na svidenje drevi „pri Jeleni“!

Spored je ta-le: 1) Koračnica, svira salonski orkester; 2) Knitt: „Sabljica“, poje moški zbor; 3) „Venec slovanskih pesmi“, svira orkester; 4) A. Nedved: „Nazaj v planinski raj“, mešan zbor; 5) 1901; 6) E. Bach: „Vzbujenje spomladi“, svira orkester; 7) I. pl. Zajc: „Večer na Savi“, poje moški zbor s spremljevanjem orkestra; 8) L. Lebitzky: „V gorski krmi“, svira kvintet salonskega orkestra; 9) M. Zega: „Mi smo mi“, šaljiva polka, poje moški zbor; 10) Loterija; 11) Pozdrav novemu letu.

Vstop imajo člani in gostje. Vstopnine ni nikake. — Pevske točke na vsopadu so nove, ali zbor bo pel, ako bo čas, še drugih prekrasnih zborov, kakor velika in sloveča zbor „Crnogorac Crnogorki“ in „Svoji k svojim“.

Pa poročajo, da ni napredka! — Drevi bo gotovo zopet vse nalučeno „pri Jeleni“ samega lepega, ugodnega občinstva! Take vrste Silvestrova večera še ni bilo v Gorici. Torej napredek!

V Citalnici pa tudi ostane vse pri starem. Želimo le, da bi bilo kaj napredka, da ne bo tiste dolgočasnosti, ki je vladala pretekla leta. Pravijo, da bo napredek i tu. Pevci pridejo celo iz St. Petra. — Napredek bo menda i v tem, da letos ne bo stereotipnega govora Cahejevega, ki je druga leta donel po dvorani v zasmeh častiljive družbe. Torej napredek na vsej crti! In tako je prav!

„Pevskemu in glasbenemu društvu“ je darovala naša rojakinja gospa C. Rozalija Rebek na Dunaju kron 2 — Bog živi njo in posnemovalce!

Za božičnico otroškega vrta v Pevml so darovali: gospa Jakopič 6 K, gospa Primozic na Dunaju 5 K, gosp. Komjanc 3 K, gospica Pertut 2 K, gospica Franzoni 60 v. Uenje so darovali: gg. Hausner & Lokar, g. Drufovka, gosp. Jakl Andrej in Jakl Franc. Dalje so darovali: „Krojaska zadruga“ več kosov tkanine za dekliske obleke, gosp. F. Resen 18 m. tkanine za dekliske obleke, N. N. več kosov blaga za dekliske obleke, gosp. A. Marcuzzi blago za deške in dekliske obleke, neimenovan razno blago, gosp. M. Poveraj 2 deški obleki, gosp. Steiner več malih deških oblek in drugo, g. Potatzky 80 parov: nogovic, rokovic in zapustnic, g. Zornik 2 volneni ruti, par volnenih čevljev, 2 p. rokovic, gosp. Oblaschiach nogavice, rokavice, 2 maji, gospa P. Seidl 18 parov nogovic, baronica Tömmel 50 parov možkih in ženskih nogovic, veliko

zapestnic in več spodnjih kril, gospa Bizjak koš hrusek, gosp. Kopač zabojček luči, gosp. A. Jeretič okraske za božično drevesce, gosp. Drašček 40 kolačev.

Najiskrenjšo zahvalo darovalcem izreka družba sv. Cirila in Metoda, ženski oddelek v Gorici.

Novi deželni odbor. — Cahej si je bil že izbral posebno sobo v deželni hiši, kjer bi imel svoj urad deželnega odbornika, češ: on hoče vse bolje delati nego se je delalo doslej. Deželnega odborništva je bil popolnoma gotov, in že je sanjal o zlatih casih, ko bodo ljudje romali k njemu, on pa bo služil stotakov, da bo veselje, ne da bi mu bilo treba poravnati bivše defraudacije in sleparije.

Toda zapodili so ga iz deželne hiše in vse lepe sanje so bile zaman. — Caheja zdaj ni! Kdo bo torej deželni odbornik? Neki hudomušnež je dejal to: Don Gredolčič je povedal v petek zvečer svoji Nežki doma, da je celo jako dobro, ker so Caheja zapodili, tako se je vsaj iznebil nevarnega tekmeča, kajti na deželno odborništvo je mislil on sam, kajti malo sam delati, pustiti delo uradnikom in prejemat 4000 kron za klerikalno agitacijo... to je pa lep reč!

Iz res je danes v ospredju klerikalna spletkarija, da bi postala Berbuč in Gredolčič deželna odbornika, ki sta za resno delo v dežel. odboru sicer nesposobna, toda... dr. Mahnič, sedanjí škof na Krku, je dobro poznal oba, posebno Gregorčiča, v katerem je videl posebejleno sebičnost.

Klerikalci imajo velik apetit. Tri svoje čiste možake imajo, ali zevajo po obeh deželnih odbornikih.

Radovedni smo le, ali bodo trije zastopniki veleposestev res tako slepi, da bi pustili Slovence brez jurista v deželnem odboru. Ako to storé, naj se pripravijo na odgovor, kateri bodo morali dati volilecem. — Kdo bo odgovoren za posledice?

Desna roka Berbučeva in Gredolčičeva bi bil — Cahej. On pozna dosedanje poslovanje deželnega odbora, docim sta una dva docela nesposobna za tako nalogo. Ali bi ne bili to krasni časi, ko bi bil slepar in defraudant sodnik nad imetjem in pravicami našega ljudstva? Tak skandal bi rad videl Gredolčič!

Deželna norišnica. — Odposlanci, ki so pregledali deželne norišnice v Celovcu, Solnogradu, Kierlingu - Guggingu in v Mauers-Oehlingu, so sestavili poročilo o tem na deželni odbor; poročilo je dodanih nekaj opazek glede norišnice v Pragi in v Dobranu ter uradno izvestje dr. Jos. Krajatscha. Vse to v svrhu studij, kako naj se sezida norišnica za našo deželo. O predmetu bomo se govorili.

O don Gregorčič-u smo v zadnji „Soči“ pisali, da ni spregovoril besedice slovenske, ko je vodil razpravo o volitvi laskih veleposestnikov v deželnem zboru. Danes popolnujemo to notico v toliko, da je rekel samo besede: „Ali želi se kdo besede“ slovenski, ter da je otvoril razpravo in dal predlog, da se volitev potrdi, na glasovanje, edino le v laskem jeziku. To pribijemo, pa naj „Gorica“ pravi, da je to laž, kolikor-krat hoče. Ušes nima samo poročevalec „Gorice“, ampak tudi drugi, kateri so to slišali in se nad tem skandalizovali, in skandal je in ostane to, da se je don Gregorčič tako obnašal na onem mestu, kjer se čuje iz Pa- jerjevih ust samo lastčina. Toliko, kolikor je Gregorčič govoril slovenski... bi storil lahko sam dr. Pajer brez škode za... nadvlado italijanščine nad slovensko pastorko. Don Gredolčič meni, da se s takim postopanjem prikuji Lahom, za katerih prijaznost se peha. Mi pa rečemo, da Italijani sami ga morajo le zaničevati, ko vidijo, kako se ta clovek obnaša.

Proti braniškemu kuratu Marku Valesu smo dobili v zadnjem času dva dopisa, katera se strinjata v pripovedanju, kako g. Marko udira v cerkvi po naprednjakih, in oba pravita, da ako ne bo z lepa konec tej zlorabi cerkve, bo ireba g. kurata zopet posegetati tako, kakor se je zgodilo tam spomladi. G. Marko, pazite se! Skoro je boljše jezik za zobmi, kakor pa kako tako ljubimsko pismence o očasih v javnosti. Jeden teh dveh dopisnikov pripoveduje, da so nekemu posestniku v Gor. Branici tekom leta poginili dve govedi. Tisti moč je velik prišast nuntve stranke. Kaj bi bilo, ako se je pripetilo kaj takega kakemu naprednjaku? Hitro bi bili skrpucali dopis za „Prismojenca“ ter bi bili rekli, da ga je prst božji potipal. Taki so ti naši klerikalci.

Drugi dopisnik pa se čudi velikim stroškom 14 K za okliče. Dopisnik pravi, da se je ubožni zenin prestrašil teh stroškov, češ, kaj pa bo se v Stijaku za poroko treba plačati, ko že okliče toliko stanejo. Tam pa je plačal 5 K 60 v. Reklo se mu je, da je toliko po postavi, ko je vprašal: Ali nič več? Se vedno začuden nad troški za okliče. — Tudi ta dopisnik svetuje g. Marku resno, naj odneha od politike v cerkvi ter od napadanja naprednjakov, ko mu tako nihče nič ne verjame, kar klobasa o njih. Cerkev je hiša božja, tempel molitve in Kristusovega nauka, ne pa jama razbojnikov, pohujšanja in obrekovanja!

Vprašanje profesorju Berbuču. — Vprašali bi ga, če pozna tistega strastneža v profesorški suknji, katerega politična strast je

taka, da mu je zamorila čut za čast lastnega stanu in blaginjo šolske mladine? Ali se ni oglašil tak strastnež v profesorški suknji v petek v dež. zboru? Ali ni kazal, da mu je strast zamorila čut za čast lastnega stanu? In kaj naj rečemo o čutu za blaginjo šolske mladine pri profesorju, ki zagovarja javno v dež. zboru — sleparja? Kaj naj sodimo o takem c. kr. profesorju, vzgojitelju mladine, na sploh? Gospod profesor Berbuč, kam ste zasel?

Klerikalna politika ne pozna morale.

Sv. Štefan in naprednjaki. — Kurat Pavlin na Gradišču je imel na dan sv. Štefana pridigo o tem svetniku. Sklenil jo je tako, da je rekel: Tisti, ki berejo „Soči“ in „Primorca“, so ravno taki, kakor oni judje, ki so kamenjali sv. Štefana.

Z besedo se ne ubija ljudij, g. kurat, pač pa je palica orožje, s katerim se lahko koga pobije. In kurat Pavlin je svoj čas udaril s palico Pahorja, torej je prav blizu pobojn- nikom in tistim judom, ki so sv. Štefana kamenjali. Ako bi smeli, kamenjali bi moške Pavlinovega kalibra dandanašnji naprednjake, kakor so judje sv. Štefana. Kaj ne, gospod Pavlin?

Ali ako bodo tako zlorabljali sv. vero in cerkev, kdo ve, da se ne zgodi v bodočnosti, da jih bo ljudstvo res kamenjalo, seveda ne po nedolžnem, kakor sv. Štefana, ampak po zaslužnju.

Kako se vzgajajo naši mladi fantje v „Alojzevišču“? — V „Alojzevišču“ se sprejemajo, kakor znano, le otroci od 9.—14. leta. Mi smo o tem zavodu le jako malo pisali, akoravno bi se bili morali že mnogo-krat oglasiti in pribiti skandale, katere pripovedujejo 10—12 letni fantiči, ki so tudi bili, oziroma so še tako nesrečni, da morajo bivati v tem zavodu. Groza nas je obhajala, ko smo slišali iz ust nedozorele mladine take stvari, kakor jih je uganjal z različnimi go- jenci v „Alojzevišču“ šolski brat Fridolin in tudi tu nam zastaja pero, tako da ne moremo zapisati drugega, kakor da je za nje- gova dejanja premalo rečeno, ako rečemo, da je uganjal z otroci svinjarije.

Znano je tudi, da se otroci v tem za- vodu do skrajnosti pohujšajo, in kdor je imel priliko s kakim gojencem iz Alojzevišča priti skupaj, se je o tem lahko prepričal kedarkoli. Pa ne samo to. V Alojzevišču se vceplja otrokom, posebno v zadnjem času, naravnost sovraštvo do starišev in drugih sorodnikov, ako so isti slu- čajno naprednjaki. — Pred kratkim smo namreč slišali, da prefekt-bogoslovec uči, da so taki stariši oz. sorodniki prestopili k drugi veri in jih svari, naj ne bodo tudi oni taki. Torej zraven slabe hrane in oskrbe, katero imajo naši otroci v Alojzevišču, in zraven vsega pohujšanja se godi še to. Stariši, pomislite dobro, predno izročite svoje otroke v tako klavnico. — Rodoljube pa opozarjamo na ta zavod, da premišljajo, ali ne bi se dalo odpomoči demoralizaciji naše mladine v „Alojzevišču“. Ali ne bi bilo morda dobro, ustanoviti dijaški konvikt, ki bi se eventuelno sam vzdrževal ali pa bi bilo potreba le malih prispevkov? Razmis- ljajte torej o tem, da otmemo vsaj nekaj naših revnejših otrok!

V Čepovanu se je ustanovilo „Politično bralno društvo“. Ustanovni občni zbor se je vršil dne 22. decembra ob nepri- čakovano obilni udeležbi. Pristopilo je društvu že okoli 60 udov, pa še vedno se oglašajo novi udje. Društvu namen je, delovati za na- rodne in gnotne koristi tukajšnega kmetkega in delavskega ljudstva, ter širiti politično za- vednost, omiko in napredek mej isto.

Pozdravljamo društvo, želimo obilo vspeha ter ga stavimo za vzgled krajem, ki so se potrebni sličnih društev.

Škofovoško agitacijsko pismo. — Na Kranjskem živi neki duhovnik, kateri se noče baviti z grdo klerikalno politiko, marveč živi le svojemu pravemu poklicu. Ljubljanski škof pa je hotel pred zadnjimi volitvami v deželni zbor spraviti tudi njega v volilni boj. Pisal mu je tako pismo:

Velečastiti gospod!

Dobro veste, da ste dolžni svojega škofa poslušati v vseh zadevah, katere so v ožji ali daljnji zvezi z verskim in cerkve- nim življenjem. Sem spadajo vprašanja cerkveno-politična in družabna. O teh imate raznih raztresenih navodil v listih vernikom in duhovnikom. Iz njih morete točno spo- znati, katero gibanje v naši škofiji odobravam kot škof in katero moram obsojati. Tudi ste natančno brali, kaj priporočam vernikom glede volitev. Škofjski list, ki bo te dni izšel, prinese zopet navodila za duhovne in ver- nike. Od Vas želim, pa tudi odločno hočem in pričakujem, da boste pri sedajšnjih volitvah delali po mojem navodilu. Nasprotovanja, javnega ali tudi skrivnega, absolutno ne trpim in ne dopustim. Sami spoznate, da se ne sme delati protivno navodilom, danim vernikom v pastirskih listih škofovih; kako pohujšanje, ko bi župnik postopal proti slo- vesno izraženi volji škofa svojega!

V trdni nadi, da se bote po tem rav- nali, Vam želim blagoslov iz nebes.

Udani

† Anton Bonaventura m. p., škof

Na Goričanah, 14. 8. 1901.

„Slov. Narod“ dostavlja k temu: „Tu imamo dokaz, da si škof prisvaja pravico,

ukazovati duhovnikom, kako morajo pri vo- litvah postopati, da se identificira s klerikalno stranko, da je zanjo s svojo škofovsko avto- riteto agital, in dokaz, da je z nečutenim terorizmom podil duhovščino v volilni boj za ono kliko, ki zasluplja vse javno življenje v deželi. Bilo bi jako hvaležno, napisati temu škofovemu pismu komentar, a mislimo, da je bolje, da tega danes ne storimo, nego prepustimo državnim poslancem, da to pismo komentirajo tam, kjer jih slisijo, kakor se je izrazil „Slov. Gospodar“, vsi ministri, sam cesar in vsa država“.

K temu dostavljamo, da v naši deželi se je istotako silila duhovščina v tak boj ob volitvah. Nas kardinal sicer ne piše takih pisem, ker se on sploh ne izpostavlja, ali tim pridneje je delil nasvete v svoji palači sam, pisarili pa so drugi po njegovem ukazu. Zategadel smo pa videli, da so lezli za vo- lilno bojiste tudi taki duhovniki, ki so stali dotlej vsaj kolikor toliko izven političnega boja v deželi. — Jasno je, da na komando „od zgoraj“ so divjali naši duhovniki po cerkvah in po volistihi, jasno je, da pod pa- tronanco škofov se podivljuje naše ljudstvo s klerikalizmom, jasno je pa tudi glede na naše goriške razmere, da vsija duhovska oblast nas tira v lasko sužnost prav tako, kakor prosluli sistem iz Trsta; je pač nje- gova desna roka. — Klerikalni listi seveda ležejo, da se naši „slovenski“ škofje ne uti- kaio v politiko, ležejo po jezuitskih naukih: Namen posvečuje aredstva, in se greha ni- majo za tako laž. — Toda mi moramo prav od te strani učiti ljudstvo, da bo poznalo vsa zla, ki prihajajo nadenj.

Baraba v gosposki suknji. — „Soča“ je priobčila neki dopis iz učiteljskih krogov, ki je spekel pobožnjake okoli „Gorice“. Ne veruje, pa da je dopis res iz učit. krogov, marveč pravi, da ga je gotovo spisala znana... baraba v gosposki suknji.

Ali to ni ljubeznivo? No, pa se kdo čudi, ako so tako zdvijane razmere v deželi! Ali je mogoče „Soči“ nasproti vsak teden trikrat se ponavljajoči plohi enakih lumparij v „Gorici“ in „P. L.“, da ostane vedno v mejah najskrupulozneje dostojnosti? — Gre- goričevsko glasilo me spuje z „barabo“, ker sem mu odpovedal 10-letno tlačanstvo, za katero mi je še... vse dolžan, i hvale i česa drugega!

Kar se pa tiče nadzorovalnega odeska, naj povem to-le: Ako je bil, ako je ali ako bo ta odesk, ne pojde h „Gorici“ v solo, kako mu je vršiti svojo nalogo. Ni pa on odgovoren za svinjarije, katere počenjajo klerikalci.

K sklepi to-le: Odklanjati moram pridnost in vednost, katero mi „Gorica“ podtika. — Bilo bi veliko preveč, ako bi jaz pisal celo vse dopise za „Sočo“. Tudi oni dopis iz učit. krogov je došel uredništvu iz peresa ljudskega učitelja, zato moram že odklanjati pohvalo v „Gor.“, da je prišel iz mojega peresa.

A. G.—k.

Listnica. — Nekaj dopisov smo mo- rali še odložiti radi pomanjkanja prostora. Prihodnjic.

Razgled po svetu.

V Bosni in Hercegovini se priprav- ljajo baje velike premembe v politični in vojaški upravi, kakor poročajo ruski listi. To bi pomenilo končno popolno aneksijo teh de- zela Avstriji. Aneksija se more izvršiti seveda ob soglasju vseh velevlastij, si so podpisale svoj čas pogoje v Berlinu.

V Senju slavijo danes 300-letnico borbe „Uskokov“ za slobodo mesta. V dvorani hotela „Nehaj“ bodo imeli drevi predstavo: Čuvaj se senjake ruke!, po ro- manu Avg. Senoe dramatiszovano; dalje godbo, petje, deklamacijo in ples.

Nova vojna? — Med državama Čile in Argentinja vlada že dlje časa razpor radi meje. Gre za vetji kos zemlje, ki je sicer pust, ali bogat na rudah, radi česar si ga lastita obe državi. Sedaj se vrše nekaka po- gajanja, o katerih se pa še nič ne ve, kako skončajo. Prav lahko torej da pride tudi v južni Ameriki do vojne.

Naseljevanje v letu 1901. v Ameriki. — Tekom poslovnega leta 1901. prišlo je v Zjed. države 562.868 naseljencev in sicer 487.918 v medkrovju in 74.950 v kajitah. V newyorskéj iuki izkrcalo se je 47.219 potnikov več kakor v minolem letu, docim je število v druga pristanišča došli naseljencev manjše nego ono prejšnjega leta. Iz Evrope je prišlo 469.237 potnikov, iz Azije 13.599, Afrike 177, Avstralije, Polinezijske in Mikronezijske 4915 oseb. Število evropskih naseljencev se je pove- čalo razun onih iz Avstrije, Anglije, Rusije in Portugalske. Po narodnosti je prišlo v Ameriko naseljencev: Slovencev in Hrvatov 17.928, Slovakov 29.343, Poljakov 45.617, Italijanov 131.807, Židov 58.098, Skandinav- cev 40.217, Nemcev 37.742, Ircov 30.404, Angležev 13.488, Ogrov 13.311, Drugih 68.903. Iz Canade prišlo je 21.671 oseb. — Tako poroča „Glas Naroda“.

Konj za južno Afriko. — Pretekli teden sta odplula z Reke dva angleška pa- robroda; na enem je bilo konj 850, na drugem 900, vsi namenjeni v južno Afriko. Do konca meseca se ima ukrcati na Reki vsega vkup 50.000 konj na 55 parobrodih. Nabavijo jih na Ogerskem in v Galiciji.

Narodno gospodarstvo.

Katoliško zavarovanje. — V goriski okolici živi dobro znani nunc, ki se veliko preveč vlika v narodno gospodarstvo, v katerem dela samo zgago in škodo. Pečal se je tudi z zavarovanjem goveje živine, menda pod geslom: Vse za vero, dom, cesarja! Kmetije so ga ubogali ter mu nosili svetle kronice.... Med njimi je bil tudi kmet, ki je zavaroval svojo edino kravo za 160 K ter plačal zavarovalnino do konca tega leta. Pretekli teden pa mu je krava crknila. Sel je seveda to takoj naznaniti gospodu nuncu, ali ta noče nič slišati o nikakem plačilu ter pravi, da tista zavarovalnica ne obstoji več. Kmetič pa javka in kolne, da: čemu so pa moje krvave novce sprejeli? Tako pravi naš poročevalec. K temu svetujemo kmetiču, naj si poišče pravice, saj vaški nunc ni njena zadnja inštanca. Tukaj vidite zopet kos „katoliškega“ gospodarstva! Tukaj vidite, kakšno dobroto vam prihajajo iz farovžev. Zato svarimo prav resno kmete, naj se nikar ne dajejo loviti na sladke besede g. nunccev. Oni so poklicani za božjo službo med ljudstvo, ne pa da bodo istemu gospodarili, ko ne znajo. V gorenjem slučaju imate za to zopet en dokaz več. Ali ako ne bo drugače, razmodrijo ljudi take izgube kakor pri omejenem kmetu! 160 K ni kar tako, da bi jih kmet proč metal! —

Ker smo že pri zavarovanju, naj omenimo še, da je prišla slavna zavarovalnica „Unio catholica“ na kant. Njeno gospodarstvo je tako zavoženo, da se mora raziti ali pa se rešiti s tem, da vzame kaka druga zavarovalnica v svojo režijo vse njene zavarovalne pogodbe in vso izgubo. Zeleti je, da se zgodi to slednje, ker ako bi se razšla, bi morali po njenih pravih izgubah poravnati člani. Glejte, v kako nesrečo lahko pride kmet, zavarovan pri tej „katoliški“ banki! Skofje so jo zegnali, ali nič ni izdalo, propadla je, kakor propada sploh vse klerikalno gospodarstvo. Vedno očitneje se kaže, da nunc ni za to; naj ostane torej pri svojem poklicu. Farovške zapeljivce in škodnike ter izkoriščevalce kmeta v klerikalno politiko moramo popolnoma iztisniti iz narodnega gospodarstva, ako hočemo, da prenehajo taki pojavi, kakor gori označeni.

Pobiranje deželne davščine na pivo. — Deželni odbor naznanja s tem, da je podelil pobiranje deželne davščine po 1 krono od vsakega hektolitra na drobno potrošenega piva za leto 1902. in za celo deželo gosp. Vit. Karolu Poma v Gorici. Zupanstva so povabljeni, da objavijo to v svojih občinah, posebno pa dotičnim obrtnikom.

Karol Draščik,

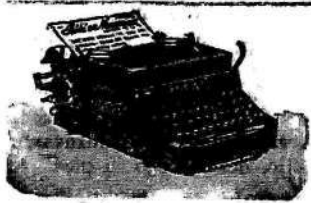
pekovski mojster in sladničar
v Gorici na Kornu št. 8.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Seidel & Naumannov

pisalni stroj „IDEAL“

Vzbuja senzacijo.

Jasna pisava od prve do zadnje črke. Stroj je jako trpežen. Na močnem ministerjalnem papirju izdelava 4—6 iztisov, na končnem papirju 8—10, na tanjšem papirju 12—16. Najvišje priznanje ter prva zmaga ameriške konkurence. — Zlata svetinja; Berlin (maj 1901.)

Glavna zastopništvo za Avstro-Ugarsko:

Hch. Schott & Donnath

Dunaj III. 3. Heumarkt 9.

Iščejo se zastopniki za deželo.

Trgovina modrega blaga!

J. ZORNIK GORICA

Bola iz kožuhovine od 95 kr. dalje

Volnene žimke šerpe - 85

Bluze za žimo - 140

Živahnike (modernej) - 85

Srajce za gospode - 15

Kravate - 95

Dožnjaka

J. ZORNIK GORICA

Pozor!

Za vsakega važni! Na pol zastoni!

Zahvaljujé se za naklonjenost in neumorno sodelovanje v preteklem, voščí iz srca vsem čč. članom in članicam ajdovske učiteljske podružnice

srečno in veselo novo leto

načelnik.

Trgov.-obrtna registrovana zadruga

z neomejenim jamstvom.

V GORICI, Semenška ul. št. 1., I. nadstr.

Obreštuje hranilne vloge, stalne, ki se nalože za najmanj jedno leto po 5%, navadne po 4%, in vloge na Conto-current po 3-60%. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez izgube obresti ter izdaja v zameno lastne. Rentni davek plačuje zadruga sama.

Daje posojila na poroštvo ali zastavo na 5-letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vknjižbi varščine na 10-letno odplačevanje, v tekočem računu po dogovoru.

Sprejema zadružnike, ki vplačujejo delež po 300 kron po 1 krono na teden, ali daljših obrokih po dogovoru. Delež se obreštuje po 6-15%.

Vplačevanje se vrši osebno ali potom položnic na čekovni račun št. 842.366.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9—12. dopoldne.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8

priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal
matinskih in
isterskih
vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih: od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmjerne. Postrežba poštena.

Švicarska urarska obrt.

Samo 16 K.

Naznanjamo vsem večakom častnikom, poštnim, železniškim in redarskim uradnikom kakor tudi vsakomur ki rabi dobro uro, da smo oprijeli edí o razprodajo novoinajdene originalne genske 14-karatne remont. ure zlatega-elektro-plaque, sestav glas-hütte. Te ure imajo protimagnetične preciziski urni stroj, so najatančneje regulirane in preskušene

in dajamo za vsako uro 3-letno pisмено jamstvo. Okrov, ki je sestavljen od treh odskočnih pokrovčkov, je moderno in krasno izdelan ter napravljen iz novo iznajdene ameriške goldinske kovine ter prekrit s 14-karat. zlatom, tako, da je podoben čistemu zlatu, in večaki jo ne morejo razločevati od prave ure, ki velja 200 kron. Edina ura na svetu, katere ne zgubi nikoli zlatega lica. Sprejeli smo v 6. mesecih 10.000 dodatnih naroč in okoli 3000 pohvalnih pisem. Cena uri za gospode ali dame le 16 kron poštnina in colnina prosta. Vsaki uri je brezplačno pridejan možnjček od usnja. Krasne in moderne verižice od zlatega plaque za gospode ali dame (tudi ovratnjice) po 3—5—8—10 K. Ako ura ne ugaša, se sprejeme nazaj v celoti, če se nima nobenega rizika. Razpošiljanje po poštnem povzetju ali predplačilu.

Naročbe je pošiljati na **Razpošiljanje ur „Chronos Basel“ (Švica)**. Za pisma v Švico je staviti znamko za 25 stot., na dopisnice 10 stot.

Milijon dam uporablja

„FEEOLIN“.

Vprašajte Svojega zdravnika, če ni „Feeolin“ najboljši

lepšalo sredstvo za kožo, lase in zobe!

Najnečistejši obraz in najgrobe roke dobijo hitro aristokratsko finost in obliko z uporabo „Feeolina“. „Feeolin“ je iz 42. najplemenitejših in najsvežjih zeljstih sestavljen angloško milo. Mi jamčimo, da izginejo dalje po uporabi „Feeolina“ brez sledu gube in črte na obrazu, zajedce, mozoli, rdečica nosu itd. „Feeolin“ je najboljši čistilni, negovalni in lepšalni sredstvo za lase, zabranjuje izpadanje las, plešo in belezni glave. „Feeolin“ je tudi najnaravnejše in najboljši čistilno sredstvo za zobe. Kdor redno rabi „Feeolin“ msto mila, ostane mlad in lep. Zavežemo se, denar takoj vrniti, če bi ne bil kdo s „Feeolinom“ popolnoma zadovoljen. Cena komadu K 1.—, 3 komadom K 2.50, 6 komadom K 4.—, 12 komadom K 7.—. Poština pri 1 komadu 20 vin., od 3 komadov navzgor 60 vin. Povzetja 60 vin. več. Razpošilja glavna zaloga M. Felth, Dunaj, VII., Mariahilferstrasse 28, 1

Leta 1881 v Gorici ustanovljena tvrdka

E. Riessner, v Nanski ulici 3.

(nasproti nunski cerkvi)

priporoča preč. duhovščini in slav. občinstvu svojo lastno izdelovalnico umetnih cvetlic za vsakovrstne cerkvene potrebe. Ima veliko zalogo nagrobnih vencev, za mrliške potrebe, voščene sveče itd. vse po zmerjeni ceni. Naročila za deželo izvršuje točno in solidno. Priporoča slav. občinstvu tudi svojo tiskarno črk na perilo.

Dobre ure in po ceni!

s 3-letnim pismenim jamstvom razpošilja na zasebnike

Hanns Konrad,

tovarna ur ter izvoz zlatolase

Mest (Česko).

Dobra ura Rem. iz niklja fl. 3.75; srebrna ura Rem. fl. 5.80; srebrna verižica fl. 1.20; budilnik iz niklja fl. 1.95.

Tvrdka je odlikovana s c. kr. orlom; ima zlate in srebrne svetilje iz razstav ter tisoče priznanih pisem. — Ilustrovan cenik zastoni!

Mizarska zadruga

v Gorici (Solkan)

Naznanja slavnemu občinstvu, gospodom trgovcem in založnikom pohištva, da ima

veliko zalogo

veliko zalogo

izgotovljenega pohištva vseh slogov

v Solkanu pri Gorici.

v Solkanu pri Gorici.

Naznanjamo, da smo prevzeli

dosedanjo trgovino pohištva tvrdke

Ant. Černigoja v Trstu, Via Piazza

vecchia št. 1, katero bomo vo-

dili pod enakim imenom.

Kar ni v zalogi, se izvrši točno po naročilu v najkrajšem času.

Cene zmjerne.

Delo je lično ter dobro oslono.

Jaz Ana Csillag

Gospa Ana Csillag! Prosim, da takoj pošljete šest lončkov Vašega preskušenega mazila za raščo las na naslov:

Gospa grofica Cavarani - Auersperg Grad Gleichenberg pri Gradcu.

Blag. gospa Ana Csillag!

Izvolite mi kretom pošte poslati s povzetjem zopet 2 lončka Vašega izvršnega mazila za raščo las.

Spoštovanjem

Emilija pl. Baumgarten, Steyer.

Gospa Ana Csillag!

Prosim Vas, da mi kretom pošte pošljete en lonček Vaše izvršne pomade.

Ludv. vit. pl. Ljebig, Liberec.

Blag. gospa Ana Csillag!

Vaše znamenite pomade prosim še en lonček.

Grof Srečko Conrey, Dunaj.

Blag. Ana Csillag!

Prosim Vam, da mi kretom pošte pošljete Vaše izvršne lasne pomade dva lončka.

L. Schwang pl. Reindorf,

c. kr. stolnika soproga v Pragi.

Gospa Ana Csillag! Dunaj.

Od Vas poslana mi Csillagova pomada je izvršno delovala, in me veseli Vas obvestiti o tem, da stvarno sem jo malo časa rabila. Redi izvršnega delovanja jo bom toplo priporočala vsem prijateljem in znancem.

Adela Sandrock, gledališka igralka.

Vaše blagorodje!

Uljudno prosim, da bi mi s poštnim povzetjem doposlala en lonček lasnega mazila.

Gvide grof Starhemberg, Kúpösd.

Blag. gospa Ana Csillag!

Blagovolite mi Vašega preskušenega mazila poslati še 1 lonček.

Jaka Girardi pl. Ebenstein, Trient.

Blag. gospa Ana Csillag!

Dunaj!

Na ukaz Njene ekselence g. pl. Szogyeni-Marich prosim, da mi pošljete en lonček Vašega izvršnega mazila za 3 gld.

Sprejmite ob enem zahvalo. Gospa grofinja se je o vspehu mazila izrazila jako pohvalno.

Z odličnim spoštovanjem

Frida Gless,

komorna gospa Njene ekselence.

s svojimi 185 centimetrom dolgimi Loreley - lasmi dobila sem jih vsled 14-mesečne uporabe svoje samoinajdene pomade. To so najslovičnejše avtoritete priznale za jedino sredstvo, ki ne provzroča izpadanja las, pospešuje rast istih, poživlja lasnik, pospešuje pri gospodih polno močno rasti brk ter daje že po kratki uporabi lasem na glavi kakor tudi brkam naraven lesk ter popolnost in ohrani te pred zgodnjim osivljenjem do najvišje starosti.

Cena lončka 1 gld.

2 gld., 3 gld., 5 gld.

Posiljam po pošti vsak dan,

ako se znesek naprej

pošlje ali pa s poštnim

povzetjem po vsem svetu

in tovarne, kamor naj

se pošilja vsa naročila.

Ana Csillag

Dunaj I.,

Sellergasse 5.

Blag. gospa Ana Csillag!

Prosim Vas, da mi pošljete en lonček Vaše izvršne pomade za lasi.

Grofica Vilma Metternih,

Grad Rubein p. Meranu, Tirolsko.

Blag. gospa Ana Csillag!

Posljite mi po povzetju 1 lonček Csillovega mazila za raščo las kojega sem že imela.

Spoštovanjem

Knog. Hohenlohe voj. knog. Solm.

Blag. gospa Ana Csillag!

Prosim Vas, da mi Vaše slavno znane lasne pom. pošljete še en lonček.

Mejnigrof A. Pallavicini,

Abanij Szemere.

Gospa Ana Csillag!

Za še enkratno pošiljatev enega lončka Vašega izvršnega mazila za lasi prosim

Knežinja Karla Cöthen, (Anhalt).

Vaš. Blag. gospa Ana Csillag!

Prosim Vas, da mi po poštnem povzetju pošljete še en lonček mazila za lasi. Spoštovanjem

Baronica Bassoli, Enns, Westbahn.

Blag. gospa Csillag!

Slišal sem že mnogo dobrega o Vašem čudodelnem mazilu, vsled česar Vas uljudno prosim da mi kretom pošte pošljete dva lončka.

Vas lepo pozdravlja

Antonija Welanter, Gorica.

Bekony-Sz. Szász.

Gospa Ana Csillag!

Posljite mi po poštnem povzetju dva lončka Vašega preskušenega mazila za lasi.

Grof Em. Esterhazy star.

Vaše Blagorodje!

Posljite mi po poštnem povzetju en lonček Vašega preskušenega mazila za lasi.

Grofica pl. Wurmbrandt, Birkfeld.

Blag. gospa Ana Csillag!

Dunaj.

Prosim, da mi spodnji naslov blagovolite poslati za ekselenco gospo grofico Kielmansegg, namestnico na Dunaju. Gosp. ulice 6, 3 lončke pomade po 2 gld za ohranjenje lasi, k. tera je izkazala dobre uspehe. Spoštovanjem

Irma Pletzl,

komorna gospa Njene ekselence.

Žrebanje nepreklicno

16. januarja 1902.

Loterija za gorka zatočišča
glavni dobitnik 60.000 kron
v vrednosti.

Srečke à 1 krono

priporočajo: G. Gentili, V. A. Jona, Michelstädter & Comp. in A. Pincharle v Gorici.